

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Žemės ūkio ministerijai

Į 2022-02-08 Nr. 2D-395 (11.56 E/2021)

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Finansų ministerija išnagrinėjo kartu su Jūsų 2022 m. vasario 8 d. raštu Nr. 2D-395 (11.56 E/2021) (toliau – Raštas) pakartotinai pateiktą išvadoms gauti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 10, 12, 17, 18 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1086“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Teikiame pastabas ir pasiūlymus.

1. Nutarimo projekto 2.10 papunktyje siūloma nustatyti, kad ūkininkai savo pagamintus alkoholinius gėrimus galėtų pardavinėti nepaženklintus banderolėmis, t. y. alkoholinių gėrimų ženklinimo banderolėmis aspektu tokiomis pat sąlygomis, kaip šiuo metu be banderolių prekiaujama alumi, alaus mišiniais su nealkoholiniais gėrimais ir natūralios fermentacijos sidru, kurio turinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 7,5 procento. Vertinant, ar alkoholiniai gėrimai turėtų būti ženklinami banderolėmis, manome, turėtų būti atsižvelgiama ne tik į juos gaminančio subjekto statusą, teisės aktais numatomą nustatyti gamybos apimčių ribojimą, bet ir į galimas mokestines rizikas. Šiuo aspektu pažymėtina, kad akcizais apmokestinamose prekėse – aluje ir sidre – akcizų suma, atsižvelgiant į atitinkamą minėtų produktų kiekį, sudaro nedidelę dalį (atitinkamai ir mokestinės rizikos yra mažesnės) palyginus su kitų kategorijų akcizais apmokestinamais alkoholiniais gėrimais: 1 litre alaus (5,5 procento faktinės turinės alkoholio koncentracijos) – 0,43 euro, 1 litre natūralios fermentacijos sidro – 0,78 euro. Tuo tarpu 1 litre kitų kategorijų alkoholiniuose gėrimuose – nuo 1,81 euro (kituose fermentuotuose alkoholiniuose gėrimuose) iki 14,06 euro (65 procentų faktinės turinės alkoholio koncentracijos spiritiniuose gėrimuose). Todėl atsižvelgiant į galimas mokestines rizikas, manome, kad ūkininkų pagaminti alkoholiniai gėrimai neturėtų būti parduodami, gabenami ar laikomi be banderolių ir atitinkamai siūlome atsisakyti Nutarimo projekto 2.10 papunktyje išdėstyto siūlymo pakeisti Alkoholio kontrolės įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 3 punktą nustatant draudimo parduoti banderolėmis nepaženklintus alkoholinius gėrimus išimti ūkininkų pagamintiems alkoholiniams gėrimams.

2. Nutarimo projekto 2.20 papunktyje siūloma Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo pakeitimu nustatyti 50 proc. mažesnę akcizų tarifą smulkiesiems etilo alkoholio gamintojams.

Pažymėtina, kad siekiant mažinti sveikatai žalingų produktų įperkamumą ir vartojimą, tokiu būdu labiau prisidedant prie visuomenės sveikatingumo didinimo tikslų, 2021 m. birželio 29 d. priimtu Akcizų įstatymo pakeitimu buvo nustatytas etilo alkoholiui ir alkoholiniams gėrimams taikomų akcizų tarifų didinimo 2022–2024 m. planas. Atsižvelgiant į tai, mūsų nuomone, nebūtų nuoseklu siūlyti nustatyti 50 proc. mažesnę akcizų tarifą smulkiesiems spiritinių gėrimų gamintojams.

Kartu pažymėtina, kad priėmus pasiūlymą Akcizų įstatymo pakeitimu nustatyti lengvatinį – 50 proc. mažesnę – akcizų tarifą pagal 1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyvos 92/83/EEB dėl akcizų už alkoholį ir alkoholinius gėrimus struktūrų suderinimo (toliau – Direktyva) 22 straipsnio nuostatas (pagal kurias tokį tarifą etilo alkoholiui gali taikyti ne visi nurodytų gamybos apimčių

bjwjuole.docx

neviršijantys etilo alkoholio gamintojai, o *tik stipriųjų alkoholinių gėrimų gamintojai*, t.y. „maža degtinės darykla“, anglų k. „small distillery“) smulkiesiems spiritinių gėrimų gamintojams (teisiškai ir ekonomiškai nepriklausantiems nuo kitų spiritinius gėrimus gaminančių ūkio subjektų ir kurie per kalendorinius metus pagamina ne daugiau kaip 10 hektolitrus (1000 litrų) gryno etilo alkoholio), praktikoje ši *lengvata būtų taikoma ne tik ūkininkams, bet ir juridiniams asmenims*, kurie jau turi leidimus gaminti alkoholinius gėrimus. Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenimis tokių ūkio subjektų, kurie Lietuvoje per metus pagamintų mažiau nei 1000 litrų, kol kas nėra. Tačiau pritarus minėtam siūlymui sumažintas akcizų tarifas turėtų būti taikomas *ne tik Lietuvoje, bet ir iš kitų Europos Sąjungos valstybių narių atgabenamiems ar iš trečiųjų šalių importuojamiems* smulkiųjų gamintojų pagamintiems etilo alkoholio produktams. Bet apie juos duomenų nėra (kol nėra nustatytos lengvatos, tol nėra prievolės importuojant / įvežant alkoholinius gėrimus teikti duomenis apie gamintojo dydį). Todėl atsižvelgiant į pasiūlymą taikyti 50 proc. akcizų lengvatą, Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 10, 12, 17, 18 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1086 (toliau – Įstatymo projektas) *aiškinamajame rašte nurodytos papildomos pajamos į biudžetą galėtų būti nesugeneruotos*.

3. Rašte siūloma papildyti Įstatymo projekto aiškinamąjį raštą dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 4 d. nutarimo Nr. 821 „Dėl Akcizų įstatymo nuostatų įgyvendinimo“ (toliau – Nutarimas Nr. 821) pakeitimo, suteikiant galimybę ūkininkams, kurie turėtų teisę gaminti alkoholinius gėrimus, netaikyti užstato, steigiant akcizinį sandėlį, kaip nustatyta mažosioms alaus darykloms. Atsižvelgiant į tai, kad mokestinių prievolių įvykdymo užtikrinimo priemonės (laidavimai, garantijos) padeda užtikrinti mokesstinės drausmės laikymąsi ir mažina nepriemokos dydį, mūsų nuomone, *iš ūkininkų, kaip ir iš kitų etilo alkoholio gamintojų, turėtų būti reikalaujama laidavimo (garantijos)*.

4. Taip pat pažymime, kad pritariame Sveikatos apsaugos ministerijos 2022 m. kovo 1 d. raštu Nr. 22-32(2) „Dėl išvadoms gauti pateikto Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projekto“ pateiktam siūlymui, kad Žemės ūkio ministerija pristatytų aiškų ir efektyvų alkoholinių gėrimų gamybos ir prekybos kontrolės numatomą mechanizmą, kuris būtų aptartas su jame dalyvaujančiomis kontroliuojančiomis institucijomis. *Apmokestinimo atžvilgiu turėtų būti numatoma, kaip ir kokiomis priemonėmis galėtų būti kontroliuojami pagamintų ir realizuotų gėrimų kiekiai*. Pažymėtina, kad akcizais apmokestinamų prekių sandėlių sistema yra skirta akcizų mokėjimo atidėjimui (t. y. akcizų mokėjimo naštos palengvinimui), o ne produktų gamybos apimčių ir akcizų deklaravimo kontrolei, todėl reikėtų naujų kontrolės priemonių mokesčių sumokėjimui užtikrinti.

Redas Zelba, tel. (8 5) 239 0276, el. p. redas.zelba@finmin.lt
Jolanta Poškevičienė, (8 5) 2390 166, el. p. Jolanta.Poskeviciene@finmin.lt

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos finansų ministerija, Lukiškių g. 2, 01512 Vilnius, Lietuva (2022-04-10 18:11:45)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-03-30 Nr. ((14.14Mr-03)-5K-2202556)-6K-2201961
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2022-03-31 Nr. 1D-I-2519
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Bilkštytė Rūta, Viceministrė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-03-30 17:08:13 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	-
Sertifikato galiojimo laikas	2020-12-22 08:28:02–2023-12-22 08:28:02
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	LR Finansų ministerijos raštinė, Raštinė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-03-30 18:02:53 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	-
Sertifikato galiojimo laikas	2022-02-28 14:21:50–2025-02-27 14:21:50
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Sekasoft:AIS:EDVS:1.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Dokumentas neatitinka specifikacijos keliamų reikalavimų (2022-04-10 18:11:45)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2022-04-10 18:11:45 atspausdino Agnė Digaitienė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-